

Aan de openingsvoorstelling uit Hongkong valt voor de muzikliefhebber zo goed als niets te beleven.

Operadagen zonder opera

REPORTAGE

Gelukkig is er ook nog een voorstelling met een zingende acteur.

Van onze medewerker
Frits van der Waa

ROTTERDAM Blijkbaar is men bij de Rotterdamse Operadagen uit op een herdefinitie van het begrip 'opera'. Laten we nu toch altijd hebben gedacht dat opera iets is waarin de hoofdrol is weggelegd voor muziek en zang. In twee van de gezichtsbepalende voorstellingen waarmee de Operadagen dit weekeinde hun deuren openen, liggen de verhoudingen totaal anders; zo anders dat zelfs de vlag 'muziektheater' nauwelijks meer de lading lijkt te dekken.

Neem de 'operasolo' *Ophelia* die sopraan Cora Burggraaf vrijdag presenteerde, een productie van Opera Onafhankelijk Toneel. Weliswaar ging het om een try-out, maar ook dat was voldoende om vast te stellen dat de 'tus-

senliggende scènes' waarmee schrijver Bernlef liederen van Strauss, Chausson, Berlioz en anderen verbindt, zeker driekwart van de voorstelling vullen. Het kwam er in feite op neer dat Burggraaf haar debuut als actrice maakte.

Dat doet ze met verve, en hoewel ze in staat blijkt om vrijwel in haar eentje een voorstelling van vijf kwartier te dragen, is de muzikale vervoering minder dan een vinger lang. Je gaat je afvragen hoe iemand erbij komt om dit toneelwerk met snippers muziek te betitelen als opera. Ja, dat chique stempel doet het altijd goed bij subsidiënten - wie weet zit dat erachter.

Aan *Tears of Barren Hill*, de officiële openingsvoorstelling van de Operadagen, valt voor de muzikliefhebber nog minder te beleven. Het is mogelijk dat dit werkstuk van het Danny Yung Experimental Theatre in de thuishaven Hongkong als grensverleggend geldt, maar wat moet je als Nederlandse toeschouwer aan met

drie acteurs die op gestileerde wijze zeulen met stoelen, praktikabels en tafellakens? De zweem van dramatiek die aan dit minimalisme wordt toegevoegd door geluidsopnames van Bachs Goldberg-varianties, een song van Billie Holiday en beelden uit films van Leni Riefenstahl is tweedehands. De enige livemuziek is de klassiek Chinese getinte zang die de acteurs produceren, maar opnieuw is die component op een totale lengte van zeven kwartier te schraal.

Gelukkig is er ook nog een voorstelling die de indruk enigszins ontzenuwt dat er in deze Operadagen uitsluitend theaterknollen voor operactroenen worden verkocht. Niet dat *Diepveles*, ontsproten aan de verbeelding van librettist Erik-Ward Geerlings nu een doorsnee-opera is. Integendeel: de hoofdrolspeler, Marien Jongewaard, is een zingende acteur. Hij wordt terzijde gestaan door twee harpistes en drie zangers, die uitsluitend in microfoons zingen en intussen bandrecorders bedienen, waar-

De zweem van dramatiek die aan dit minimalisme wordt toegevoegd is tweedehands

mee saxorkesten, kraakgeluiden en gemanipuleerde klanken ten gehore worden gebracht.

Ondanks dit heterogene geheel, en de soms tegen de camp aanhangende muziek is het verhaal van Igor Kurzweiler, de directeur van een vleeskeuringsdienst die zijn eigen werknemers laat afluisteren en op een bizarre manier aan zijn einde komt, fascinerend om te volgen. Dat is te danken aan het keurslijf van de muziek, waarmee het acteursgeweld van Jongewaard op even afwisselende als slimme manier in toom wordt gehouden.

Op een paar plekken zakt de spanning even in, maar verder leidt de combinatie van woord, zang, en spel tot een voorstelling die, hoe absurdistisch en grotesk ook, wordt gedragen door de macht van de muziek - en die zich, zonder dat de lat laag komt te liggen, onderscheidt door een aangenaam gebrek aan pretentie.

Operadagen Rotterdam. T/m 31/5.